

ZPRAVODAJ

ČÍSLO: 5 / 2005 - KVĚTEN 2005 ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE A REGIONY ČR

ROZHOVOR

**ZDRAVÉ MĚSTO
KUŘIM**

**Rozhovor
s PaedDr. Davidem Holmanem,
místostarostou Kuřimi
a politikem pro Projekt Zdravé město**

V březnu město Kuřim změnilo členství v Národní síti Zdravých měst (NSZM) z přidruženého na řádné. Při té příležitosti jste řekl, že prioritou radnice je vytvoření kvalitního strategického plánu rozvoje města a že při jeho tvorbě budete využívat metodická doporučení NSZM a zkušenosti Zdravých měst. Jak jste dnes daleko?

Je hotová SWOT analýza a nyní doděláváme analýzu situační, ta bude dokončena do prázdnin. Přes léto se pak pustíme do důsledných příprav návrhové části strategického plánu. Také proto se ještě v červnu uskuteční jednání místních partnerů, abychom přípravu komunitního Plánu zdraví a kvality života co nejvíce provázali s přípravou strategického plánu rozvoje města.

A jaké další aktivity v rámci Projektu Zdravé město Kuřim radnice realizuje?

Další rovinou Zdravého města jsou komunitní kampaně. Na začátku dubna jsme iniciovali přípravnou schůzku ke kampani „Den Země“, na kterou jsme pozvali zástupce místních organizací – škol, Domu dětí a mládeže, Sokola, Junáka a dalších organizací. Společně jsme vymýšleli program kampaně. Během brainstormingu zaznělo mnoho zajímavých nápadů a většina se pak opravdu povedla. Teď chystáme červnové „Dny bez úrazů“, v rámci kterých se zapojíme do dvou kampaní podporovaných sítí Zdravých měst. Jednak to bude „Na kolo jen s přílbou“, kampaň zaměřená na nošení cyklopřílb dětí do patnácti let a kampaň „Pásovec“, která propaguje používání dětských autosedaček. Během „Dnů bez úrazů“ se chceme zaměřit také na propagaci používání bezpečnostních pásů při jízdě autem, v současné době jednáme o zapůjčení simulátoru nárazů.

AKTUALITY

NSZM: Příprava Dnů bez úrazů v plném proudu

Prvních osm červnových dní bude ve členských městech NSZM zasvěceno kampani Dny bez úrazů (1.–8.6.2005). Program sedmého ročníku v sobě mimo jiné zahrne také tři velké kampaně – „Bezpečná cesta do školy“, „Na kolo jen s přílbou“ a „Pásovec“, která je zaměřená na používání dětských autosedaček.

V dubnu a květnu probíhala odborná školení organizátorů tří velkých kampaní – „Pásovec“, „Bezpečná škola“ a „Na kolo jen s přílbou“. Seminářů se zúčastňovali zejména zástupci radnic, škol a místních organizací zabývajících se volnočasovými aktivitami pro děti a mládež. Školení ke kampani „Pásovec“ proběhlo ve středu 4.5. v Kroměříži. „Lektorka Jitka Ivičková z Centra dopravního výzkumu v Brně instruovala 27 účastníků,

většinou pedagogů základních a mateřských škol z Kroměříže a okolí“, uvedla koordinátorka Projektu Zdravé město Kroměříž Ing. Marie Pokorná. Se značným zájmem se metodická školení setkala také v **Chrudimi, Třebíči a dalších městech**, která budou tuto kampaň v rámci Dnů bez úrazů pořádat. Řada Zdravých měst už „odstartovala“ také kampaň **Na kolo jen s přílbou**. Od dubna se děti v mateřských a základních školách formou her a soutěží dozvídají informace o bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích s důrazem na používání

cykloprůběh. Nejrůznější doprovodné akce ke kampani probíhají například v Českých Budějovicích, Chrudimi, Kroměříži a dalších městech. Podrobnější a aktualizované informace ke kampani naleznete na webových stránkách <http://www.nszm.cz/dbu> nebo v chystaném zvláštním čísle Zpravodaje NSZM k této kampani.

NSZM: Asociace získala dotaci EU ve výši 10 mil. Kč

Grantové schéma „Síť environmentálních informačních a poradenských center“, které má na starosti Ministerstvo životního prostředí v rámci Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů (OP RLZ), už má své první úspěšné žadatele. NSZM je mezi nimi!

Dvouletý projekt NSZM bude podpořen z Evropského sociálního fondu prostřednictvím Ministerstva životního prostředí České republiky (MŽP ČR) dotací ve výši zhruba 10 mil. Kč. Podle ředitele NSZM Petra Švece vznikne díky projektu jedinečný informační systém – databáze příkladů dobré praxe, ve kterém každý bude moci najít, co se v našich městech, obcích a krajích

děje ukázkově dobrého. Radnice Zdravých měst a Zdravých krajů, které místní Agendy 21 (MA21) již úspěšně realizují, budou své zkušenosti předávat dále. Projekt rovněž umožní spustit tzv. projektové inkubátory a projektové kliniky. Jejich podstatou je zprostředkovat žadatelům z měst, obcí a krajů konzultace s odborníky při přípravě jejich projektových záměrů a získávání finančních prostředků na jejich realizaci. „NSZM

poprvé prostřednictvím projektu požádala o evropské peníze. Jde o výjimečný zdroj, který podporuje přesně ty aktivity, které NSZM již dlouhá léta realizuje a ve kterých má veliké zkušenosti. ‘Opisování’ od sebe navzájem může v mnoha směrech starostům i obyvatelům měst a obcí ušetřit čas i peníze,” uvedl předseda NSZM Jiří Čunek, starosta Vsetína. To potvrdil i Mgr. Jakub

Kašpar, ředitel odboru vnějších vztahů MŽP, který je odpovědný za administraci grantového schématu: „Všechny projekty podpořené v první výzvě byly podány organizacemi s velkými zkušenostmi s realizací projektů. Doufáme, že se stanou jakýmsi modelovými ukázkovými příklady pro ostatní.“ Do prvního kola výzvy bylo předloženo celkem 42 projektů.

NSZM: Projekt „Kvalita života v krajích“

Členské kraje NSZM – kraj Vysočina a Zlínský kraj se stanou pilotními regiony v projektu NSZM „Kvalita života v krajích – strategický benchmarking“.

NSZM ve spolupráci se Vzdělávacím centrem pro veřejnou správu (VCVS ČR) realizují od května 2005 projekt na zakázku ministerstva vnitra: „Kvalita života v krajích – strategický benchmarking“. V kraji Vysočina a kraji Zlínském, které jsou pilotními regiony projektu, bude na základě zadání resortu vnitra měřena a vyhodnocována kvalita života dle oficiální sady Kritérií MA21 a dle indikátorů dostupnosti základních veřejných služeb. Slovem benchmarking se označuje metoda pro porovnávání výsledků i zkoumání procesů v různých oblastech, jejímž smyslem je nalézání té nejlepší praxe. Zmíněná sada Kritérií MA21 je dosud přizpůsobena obcím a městům, díky projektu bude upravena i pro úroveň krajů s cílem vytvořit jasně měřitelné ukazatele pro hodnocení kvality postupu MA21 právě na regionální úrovni. Kritéria zjišťují například stav organizačního zázemí pro realizaci MA21, počet osvětových akcí k souvisejícím tématům, partnerskou spolupráci krajské samosprávy s dalšími subjekty, jako jsou neziskové organizace, podnikatelé apod. Hodnocení se dotýká i stavu strategického plánování kraje ve vazbě na udržitelný rozvoj a zapojování veřejnosti. Dostupnost základních veřejných služeb je dalším z ukazatelů, kterým lze kvalitu života obyvatel v daném kraji poměřovat. Podle informací Ministerstva vnitra zájem o zapojení se do projektu projevily i další kraje. Postup hodnocení a popis toho, co tato měření mohou krajům a zároveň jejich obyvatelům přinést, bude prezentován na semináři, který pořádá NSZM spolu s VCVS pod záštitou a ve

spolupráci s resortem vnitra 16.6. tohoto roku v Praze. Seminář bude otevřen všem zájemcům o danou problematiku. Bližší informace budou dostupné na webových stránkách NSZM http://www.nszm.cz/projekt_mv05.

Chrudim: Zdravá škola ve Zdravém městě

Jak v praxi probíhá projekt Škola podporující zdraví a jak se daří Zdravým školám na půdě Zdravých měst zjišťovali v úterý 17.5. v Chrudimi účastníci Sekce NSZM Zdravá škola ve Zdravém městě. Pod záštitou Státního zdravotního ústavu ji připravilo Zdravé město Chrudim a NSZM.

Jak se liší „běžná“ škola od té Zdravé? Stejně jako Projekt Zdravé město i projekt Škola podporující zdraví (Zdravá škola) iniciovala Světová zdravotní organizace (WHO). Společným rysem obou projektů je, že nejde o dílčí aktivity, ale o systematický a komplexní přístup ke zlepšování zdraví. Zdravá škola vede děti, ale koneckonců i jejich rodiče a pracovníky škol, k aktivnímu přístupu k vlastnímu životu, zdraví a životnímu prostředí.

Jak projekt probíhá v praxi a zda funguje „symbióza“ mezi Zdravým městem a školou, zjišťovali v úterý 17.5. v Chrudimi účastníci Sekce NSZM Zdravá škola ve Zdravém městě. Více než 60 účastníků v úvodu setkání přivítal místostarosta a politik

Součástí Sekce NSZM v Chrudimi byla i prezentace projektu „Učíme se zdravě sedět a cvičit“, který od loňského dubna běží pod hlavičkou Zdravého města na šesti základních a sedmi mateřských školách, ve speciální škole a v Ústavu pro mentálně postiženou mládež v Chrudimi.

pro Projekt Zdravé město Chrudim Mgr. Petr Řezníček. Státní zdravotní ústav na setkání zastupoval pan Tomáš Blaha, který dopoledne prezentoval výhody a nevýhody tvorby projektu podpory zdraví vzhledem k tvorbě školního vzdělávacího programu. Koordinátorka projektu Zdravé město Chrudim Šárka Trunečková v rámci odpoledního bloku pohovořila o běžících projektech zdraví, které s podporou chrudimské radnice připravily a realizují místní základní a mateřské Zdravé školy.

Regionální konference „Obec a zdraví“ otevřela diskusi o roli obcí a měst v podpoře zdraví a kvality života

Jaká je role či které možnosti může obec či město využít při zajišťování kvalitního a zdravého života svých obyvatel? Proč je důležité zapojovat veřejnost do plánování a rozvoje obce?

Tato a řada dalších témat byla diskutována v rámci regionální konference „Obec a zdraví“, která se uskutečnila v prvním květnovém týdnu v libereckém centru Babylon. Konference, nad níž převzali záštitu hejtman Libereckého kraje, Petr Skokan a hlavní hygienik MUDr. Michael Vít, PhD., byla výsledkem spolupráce Krajské hygienické stanice Libereckého kraje a NSZM. Akce se zaměřila na problematiku zdraví a také na roli obcí při jeho podpoře. V dopoledním bloku vystoupila s prezentací MUDr. Alena Šteflová, zástupkyně WHO v ČR, která zhodnotila politiku podpory zdraví v ČR z pohledu Světové zdravotní organizace. Petr Švec, který patřil mezi další dopolední přednášející, shrnul aktuální stav asociace NSZM, její základní principy a priority i komplex služeb poskytovaný jejím členům. Následující výstup Ing. Marie Černé, místopředsedkyně NSZM a náměstkyně hejtmána Kraje Vysočina, nastínil výhody členství kraje v NSZM z hlediska metodické pomoci při budování partnerství a přípravy kvalitních projektů pro čerpání zdrojů EU v období 2007-2013. Mgr. Petr Řezníček, místostarosta města Chrudimi a politik Projektu Zdravé město, shrnul ve své přednášce základní body spolupráce Chrudimi s NSZM a její přínosy pro město. Odpolední blok konference byl věnován převážně problematice zdraví. Výstupy z akce, její program, prezentace a fotodokumentaci naleznete na webovém odkazu www.nszmc.cz/lbc.

Vsetín: Radnice chce zkvalitnit sociální služby, dotazovala se proto občanů

Během měsíce května probíhala ve Vsetíně rozsáhlá dotazníková akce, která si kladla za cíl odhalit největší problémy, jež trápí uživatele sociálních služeb, a tím přispět k hledání společných řešení. „Deset tazatelů osloví přibližně 200 seniorů a osob se zdravotním postižením a pomůže jim vyplnit poměrně náročný dotazník, který se vztahuje k hodnocení kvality stávajících sociálních služeb a dalším potřebám těchto občanů,“ informoval na začátku dotazníkového šetření Martin Kučný, ředitel Společnosti pro komunitní práci Vsetín, která má mj. plánování sociálních služeb na starosti. „Vzhledem k všeobecnému jevu stárnutí populace získávají sociální služby stále větší význam, proto vnímáme nutnost neustále je zkvalitňovat a přizpůsobovat potřebám našich občanů,“ vysvětlil tento krok radnice starosta města Jiří Čunek, který je rovněž předsedou NSZM.

TELEGRAFICKY

■ **Kroměříž:** V zasedací místnosti Městského úřadu v Kroměříži proběhne 7. června Sekce NSZM Bezpečná dětská hřiště 2005. Je určena především pořizovatelům a provozovatelům hřišť, pracovníkům služeb (údržba, oprava), neziskovým organizacím a samozřejmě angažovaným občanům. Začátek je plánován na 10.00 hodinu. Více na www.nszmc.cz/hriste.

■ **Hodonín:** Již potřetí proběhl v Hodoníně Den tance - den plný hudby, radosti, pohody a pěkné podívané. Letos se město roztančilo ve čtvrtek 19.5. Celá akce začala

již v ranních hodinách na radnici a „za krásného počasí vyvrcholila odpoledním galaprogramem na Masarykově náměstí, takže se tančilo v kuse od 8.00 do 18.00 hodin,“ přiblížila její průběh koordinátorka Projektu Zdravé město Martina Pilková s tím, že letos se zúčastnilo celkem 24 tanečních souborů, což je o 8 více než loni.

■ **Strašín:** Koncem dubna začali obyvatelé jihočeské obce Strašín společně se zástupci radnice sestavovat vůbec první Plán zdraví a kvality života této obce. Nejprve společně vytipovali šest hlavních oblastí budoucího komunitního plánu a poté diskutovali a vymýšleli

způsoby, jak zlepšit situaci v konkrétních oblastech. Jaké jsou jejich priority, problémy a navrhovaná řešení se dozvíte na internetových stránkách NSZM.

■ **Orlová:** Náročnou a obětavou práci pracovníků sociálních služeb ocenili ve čtvrtek 14.4. zástupci radnice v Orlové. Kromě zástupců Městské rady a Rady Zdravého města Orlová se slavnostního setkání v sále Radnice v Orlové-Městě zúčastnil také náměstek hejtmana Moravskoslezského kraje Ing. Jiří Carbol. Drobné ceny z rukou místostarostky Marie Pustelníkové, politicky odpovědné za Projekt Zdravé město a předsedkyně Komise Zdravého města MUDr. Evy Bobákové převzalo celkem 9 pracovníků ze 7 organizací, sídlících na území města a poskytujících sociální služby občanům Orlové.

■ **Prostějov:** O Pohár Zdravého města se v pátek 29.4. utkali žáci devíti prostějovských základních škol. Celkem dvě desítky družstev žáků šestých tříd soutěžily v teoretických znalostech např. z oblasti zdravotvědy či policejních testů. Žáci museli prokázat i praktické dovednosti - stříleli ze vzduchovky, obvazovali zraněné nebo jeli cyklistickou jízdu zručnosti. Soutěž pořádala skupina městské policie pro oblast prevence ve spolupráci s koordinátorkou Projektu Zdravé město, Petrou Mejzlíkovou, již potřetí. Vítězství letos vybojovali šestáci ze Základní školy Majakovského.

Více ke „střípkům“ ze Zdravých měst a obcí naleznete na <http://www.nszm.cz/inspir>.

KONTAKTY

NSZM ČR, Šrobárova 48, 100 42 Praha 10
T: +420 602 500639 | E: paha@nszm.cz | W: www.nszm.cz

Petr Švec, národní koordinátor Projektu Zdravé město
(použité ilustrační fotografie pocházejí z archivů Zdravých měst, obcí a regionů ČR)